

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje desno. Tele-
fon št. 24. — SLS poštnoštevniki
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisni se ne vračajo.

Poština plačana v gotovini/ Cena današnje številke Din 1'50

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

TABOR* izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri a
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 10—, za ino-
zemstvo D 18—, dostavljen na dom
D 11—, na izkaznice D 10—
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi »TABORA*
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Naslov

Maribor, nedelja 13. junija 1926.

Leto: VII. — Številka: 131.

Ogorčenje v skupščini

Minister Pucelj in poškodovanci po toči v mariborski oblasti.

BEOGRAD, 12. junija. Današnja skupščinska seja je potekla mestoma zelo burno. Razburjenje je vzbudilo predvsem odklonilno stališče poljedelskega ministra Pucelja glede nujnostnega predloga SLS, ki zahteva podporo za po toči prizadete občine mariborske oblasti. Minister je izjavil, da bo zadeva rešena upravnim potom. Nato je bil radičev, poslanec Josip Pasović izvoljen za drugega podpredsednika skupščine.

Komunistične demonstracije v Pragi

PRAGA, 12. junija. Komunistična stranka je sklicala za snoči, ob pol 6. uri zvečer več protestnih zborovanj zoper uvedbo agrarne carine. Policijsko ravnanje je dovolilo veliko komunistično zborovanje na Havličkovem trgu pred Produktno borzo, prepovedalo pa je vsakršni obhod ali kakršnokoli podobno manifestacijo, zlasti pa od komunistov nameravano zborovanje na Vaclavskem namostju. Ker se ta trg nahaja tostran enokilometerskega pasu, na katerem je za-
branjeno vsakršno zborovanje.

Zborovanje na Havličkovem trgu je poteklo na začetku povsem mirno in normalno, h koncu pa je nastalo silno vznemirjenje in protestno vpitje. Na šestih tribunah so govorniki zahtevali takojšnje ukinjenje carine na žito, ki da je atentat na življenske interese industrijskega proletarijata.

Po sklepu zborovanja so skušali komunisti formirati manifestacijsko povorko, kar pa jim je policija pre-

Prečila. Nastal je ulični boj med raz-
jarjenimi zborovalci in policijo, katero
so bombardirali s kamenji. V gnječi
je bilo več civilistov in policistov več
ali manj težko ranjenih. V poznih ve-
černih urah je policija s težavo vzpo-
stavila mir in red.

PRAGA, 12. junija. Tekom snoč-
nih komunističnih demonstracij je
bilo 59 oseb lahko in težko ranjenih.
Štiri zelo težko ranjene osebe so pre-
nesli v bolnico. Policija je aretirala
skupaj 49 oseb radi motenja miru in
reda.

Podaljšanje vojaških pogodb Male
antante.

PRAGA, 12. junija. Minister zunanjih
zadev dr. Beneš se bo po sklepu ženev-
skih posvetovanj podal iz Ženeve v Itali-
jo, kjer se bo sestal z ministrskim pre-
sednikom Mussolinijem. Danes dopoldne
so bile podaljšane bilateralne vojaške
konvencije med Jugoslavijo, Češkoslova-
ško in Romunijo za dobo treh let.

Dnevna kronika

— Skupščina bo preložena? Iz Beo-
grada poročajo, da se namerava ministr-
ski predsednik Uzunović na ta način iz-
ogniti sigurni krizi radi neštunskih kon-
vencij, da bo odgodil skupščinsko zase-
danje.

— Obrtno društvo v Središču priredi
v nedeljo dne 13. t. m. zvečer prijateljski
sestank. Na sestanku predava g. Za-
dravec o novih davčnih predlogih. —
Predavanje priobčimo v eni prihodnjih
številkih.

— Bivša poštarica v Litli Sofija Bor-
štner je bila včeraj pred ljubljansko po-
roto obsojena radi povelje uradnega
denarja na 20 mesecev navadne ječe.

— Madžari sleparijo samega sebe. —
Kakor smo že poročali, je doživela ofici-
elna madžarska politika pred Društvom
narodov neuspeh. Kontrola nad Madžar-
sko je podaljšana. Tako velik neuspeh bi
moral prisiliti vladu k odstopu. Toda ne!
Bethlena ni zrušila falzifikatorska afera
in njegova grofovska klika se tudi sedaj
ne umakne. Vlada se je nepričakovano
zatekla k novi taktiki; zvaliti skuša vso
krivdo na opoziciji in sebe rešiti. Tako,

Mi vidimo v tem klicu po diktaturi sa-
mo notranjo slabost državnikov, ki so u-
stvarili sedanje obupno stanje v Narodni
skupščini in velikih strank, ki so začle na
rob propada. Radikalna stranka je živela
v zadnjih letih od samega slepomisenja.
Njen odnos nasproti ustavi je bil neiskren
ker je dejansko izigravala plemensko
enakopravnost in gojila srbski separatiz-
em. S samostojnimi demokrati se je spo-
razumela na podlagi striktno izvedbe us-
tave, ki ne pozna separatizma in plem-
enskih predprav, v ugodnem trenutku
pa je prekinila to koalicijo in sklenila z
njene strani neiskren, hinavski spora-
zum s hrvatskimi radičevci, sporazum,
ki gaje zavrgla v trenutku, ko bi bila
moralna izvajati iz njega konsekvence. Ta
neodkritosrčnost se sedaj na vso moč
maščuje, hkrati pa se bje v stranki boj
med korupcionisti in poštenimi elementi,
boj, ki jo slabi pri koreninah in počasi u-
gonablja. Nič boljše ni v radičevski stran-
i, ki je poprej zidala gradove v oblakih
in je sedaj v Beogradu brez prave orien-
tacije, med volilci, ki jih je demagoško
nasitila s fantomi in ki se ne morejo več
spoznati v mogli protislovij, da izgublja

kakor se Madžari farbajo med sabo, ne
zna nihče drugi. Pa menda tudi Bethleno-
vo drevje ne raste do neba!

— Med Anglijo in Rusijo je nastal
konflikt, ker so Rusi poslali denar stav-
kujočim angleškim delavcem.

— Komunistične demonstracije so se
vršile v petek v Pragi. Ob tej priliki je
prišlo do ostrih konfliktov med demon-
stranti in policijo.

— 54 dni je stradal. Dunajski stradalni
»umetnik« Michelly je prekosil vse tek-
mece in srečno prestradal 54 dni.

— Ljubljanski velesojem — zaseden.
Uprava Ljubljanskega velesoja nazna-
nja vsem zamudnikom-interesentom, da
je za vse branže v notranjosti paviljon-
skih zgradb ves razstaveni prostor zase-
den. Na razpolago je še nekaj pokritega,
polodprtega prostora v paviljonih F, G,
medtem ko je ta kategorija prostora v
ostalih paviljonih tudi popolnoma zase-
dena. Nujno se naprošajo zamudniki, ki
se zanimajo za polodprti prostor, da po-
spešijo svoje prijave.

— Odbor Slovenske Matice je na svoji
seji dne 7. junija t. l. sklenil, da še letos

ila od dne do dne bolj, Kjer ni trdnih in
jasnih načel — namreč razumnih, pošte-
nih in prevdarnih principov — in kjer
nima stranka enotne linije in moralne sile
v idejnem navdušenju svojih pristašev,
tam se prejalislej zgodi to, kar s poto-
kom, ki pridvi čist in močan s planin-
skih tal v dolino in jame tu zaostajati, se
kaliti in prehajati v grdo močvirje. Tako
oportunistično in koruptivno močvirje vla-
da danes v obeh strankah, ki sta na kr-
milu: zakaj sama partilska demagogija in
samo oboževanje dveh voditeljev, pa ni-
kakih trdnih načel, večno slepomisenje.
Velika Srbija in Jugoslavija, korupcija in
poštenje i. t. d. hkrati z nasiljem in z ne-
čednimi volilnimi manipulacijami — to
nikakor ne vodi daleč.

Zal da tako stanje zastruplja tudi ves
parlamentarizem in ga degenerira. Lju-
dije spoznavajo, da s tega drevesa ne bo
kaj prida sadov in postajajo brezčutni ali
pa se udajajo fantastičnim zasnovam. —
Zdravila tej paralizi našega parlamenta-
rizma ni moči zapisati, ali najprej je tre-
ba, da vemo, odkod poteka in kaj je njen
vzrok. Bolezen je obupno dolgotrajna.

izda IV. zvezek dr. Janez Mencinger-
jevih »Izbranih spisov« in sicer »Aban-
don-a«; poleg tega je napravil sklep gle-
de zemljepisnega dela Štajerske in Prek-
murja, s čimer se končno zaključijo pub-
likacije »Slovenska zemlja«.

— Tečaji za pastirje. Ruski sovjeti
so otvorili pred kratkim v Rostjangu v
nižegorodski guberniji posebne tečaje za
pastirje. V tej zanimivi in menda edini
šoli te vrste na svetu se vrši na pr. takal
le predavanja: »Dobra in slaba pašca«,
»Bolezni domače živine«, »Prva pomoč
bolnim živalim« i. t. d.

— 250 tisoč ljudi na pogrebu. Pri po-
grebu bivšega korejskega carja, ki so ga
pokopali minule dni v glavnem mestu
Koreje Seaulu, je bilo prisotnih okrog
250.000 ljudi; v sprevodu jih je korakalo
35.000.

— Revmatizem. Zahvala. Spoštova-
ni gospod zdravnik. Vaše zdravilo »Ra-
dio Balsamika« se uporablja tudi v moji
občini kot zdravilo proti revmatizmu. —
Zdravilo je odlično in ga vsi, koji so ga
uporabljali hvalijo kot najboljšo zdravilo.
Tudi jaz sem lansko leto dobil revmatiz-
em v kolkah in Vas prosim, da mi po
povzetju pošljete Vaše zdravilo in sicer
toliko kot Vi mislite za potrebno. Z odlič-
nim spoštovanjem, Marijan Mašović, uč-
itelj Tušnjevo (Andrijevna), Črna gora 3.
novembra 1924. — Zdravilo »Radio-Bal-
samika« izdeluje, prodaja in pošilja po
povzetju: Laboratorij »Radio Balsami-
ka« dr. I. Rahlejeva, Beograd, Kosovska
ulica 43.

— Zlatnike so našli v milu »Gazela«:
(imena v oklepaju označujejo trgovce,
kjer je bilo milo kupljeno) Karla Hojni-
kar, Konjice, G. Šetinc, Jarše, Kristina
Lašič, Zagreb Vrhovec št. 1. (Cavor 1
Habazin, Zagreb), Ana Kulešić, Rezovac
pri Suhopolju (M. Francetič, Virovitica),
Ana Uršič, Brežice (Franc Lipej, Breži-
ce), Marijana Pivk, Petkovec št. 13 pri
Logatcu (Anastazija Cvetko, Rovte nad
Logatcem), Elka Veber, Maribor (Josip
Košir, Maribor), Apolonija Kunštek, Bre-
zno (Ed. Suppanz, Pristava), Juro Maj-
dak, Zagreb (Stjepan Broz, Zagreb, Ma-
rija Smole, Zibika (Ed. Suppanz, Prista-
va).

BORZA

CURIH. (Avala), 12. junija. (Izvirno).
Beograd 9.11%, Paris 15.05, London
25.135, Newyork 516.50, Milan 18.675,
Praga 15.30, Dunaj 72.95, Budapest 722,
Berlin 122.95, Brüssel 15.30, Bukarešt
2.16, Sofija 3.75.

Mariborske vesti

Maribor, 12. junija.

Zopet podraženje kruha

Kakor nam sporoča Zadruga pekov za
Maribor in okolico, se bo kruh zopet po-
dražil. S 14. junijem bo stal 1 kg. črnega
kruha Din 5.50, 1 kg. belega kruha Din
6.50, a žemlje (5—5½ dkg) 0.50 Din.

Kakorkoli povišanje cen ni znatno, je
vendar podraženje, ki ga občinstvo ne bo
pozdravilo. Bilo bi umestno, če bi Zadruga
pekov utemeljila v javnosti to povi-
šanje, ki prihaja v času, ko nam napove-
dujejo dobro žetev.

Ruska mladinska pri- reditve

Včeraj dopoldne so prišli v Maribor iz
bližnjega Hrastovca, starega gradu, ki ga
sedaj naseljujejo ruski emigranti, gojen-
ci in gojenke nižje gimnazije in dekliškega
internata z ravnateljico in z vsem učnim
osobjem vred. Skrbi »Ljudske univerze«, ki
je prevzela pokroviteljstvo in organi-
zacijo prireditve, gre hvala, da se je deci
naših ruskih prijateljev nudila vsaj
skromna, a zato tembolj priručna gosto-
ljubnost. Nekoliko narodnih rodbin je po-
vabilo mladino na obed in naše žensstvo
iz vrst »Slov. ženskega društva« je tudi
kesneje skrbelo, da se je pokazala go-
stom pozornost in ljubezen. Popoldne so
priredili generalno vajo »Carja Saltana«.
Vaji je prisostvovala šolska mladina vseh

mariborskih šol. Mladi obrazi so žareli od veselja in navdušenja, zakaj to, kar so jim njihovi ruski vrstniki nudili na odru, je bilo za mladino preveč novo, fantastično in romantično, da je ne bi ogrelo. Že topot je buren aplavz natlačene polne dvorane pričal, da trud ruske mladine iz Hrastovca ni bil zastoj.

Bili smo v dvomih, ali bo v sedanjih pozni sezoni večerna prireditev obiskana dovolj častno. Ob 20. uri so se dvomi razblinili. Občinstvo iz vseh naših slojev je uprav navalilo v veliko dvorano »Narodnega doma« in kmalu so bili vsi prostori dobro zasedeni. Z galerije so kakor vedno sijala mlada lica, v parterju so bili številni odlični Mariborčani, čisto spredaj je bil g. veliki župan dr. Pirkmajer v spremstvu g. prosvetnega šefa dr. Poljanca.

Predsednik »Ljudske univerze« gosp. inž. Kukovec je otvoril večer s kratkim nagovorom, v katerem je posebej poudaril, da je mladina z ruskih zavodov v Hrastovcu priredila ta večer v znamenju ruskega kulturnega dne, ta dan pa velja enemu največjih in najbolj harmoničnih duhov ruskega naroda: Puškinu. To, kar nam bo mladina vprizorila po svojih močeh in dobri volji, se naslanja na Puškinovo pesnitev in naj nas sezna s pestrostjo ruskega življenja.

Nato se je dvignilo zagrinjalo in občinstvo se je presenečeno zazrl v sila pisano, zares originalno skupino na odru ki so ga obdajale izvirne, s pristno rusko ornamentiko okrašene kulise. Originalni kroji, predstavljajoči historične in narodne noše pestrega ruskega sveta, so posebej mikali očesa gledalcev. Vse to je izdelala mladina iz papirja, izdelala ob prostem času, misleč z ljubeznijo na domovino in nje preteklost in prepletajoč te skrbi s strahom in upi na mariborski nastop. Le živimo se v dušo mladine, ki je docela odrezana od sveta, iz katerega je vzniknila in ki ima tudi malo ali nobenih stikov z okolico, pa bomo umeli, koliko pomenijo za njo prireditve, ko se pokaže svetu s svojim znanjem in svojo umetnostjo.

Že prve pevske točke, ki jih je spremljala pri klavirju gđ. Zacherlova, so vzbudile velik aplavz, zlasti lepa narodna »Vo polje brjeza stojala«. Ko pa so začeli plesati in rajati pred mrkim obličjem carja Saltana, je nastalo v sicer neprijetno zatohli dvorani uprav razigrano razpoloženje. Mladi plesalci, ki so — en miniatura — posvedočili sloves ruskega baleta, so morali vsako plesno točko ponoviti. In plesi so bili od dejanja do dejanja lepši in so dosegli višek v tretjem dejanju, v nastopu dveh mlajšnih deklet, ki sta predstavljali Kitajca in Kitajko in plesali tako ljubko in večje, da je občinstvo kar gmelno od navdušenja in na order se je bogato sipalo cvetje. Za večino občinstva je bilo docela prav, da ima »Car Saltan« malo teksta in veliko pevskih in plesnih točk; tako neumevanje jezika ni prav nič motilo, tembolj, ker je dramatičnija Puškinove pesnitve manj zanimiva in prikupljiva kot pesnitev. — Vmes med pavzami so svirali Rusi na balalajke in je bil tako izpolnjen ves večer s presrečno zabavo, ki je zadovoljila vse in vsakogar. Mi moramo računajoč z vsemi težkočami in z mladostjo sodelovalcev, pohvaliti i mladino i nje učitelstvo in zapisati, da se nam je tudi na tem večeru razkrivala izvirnost in globokost ruskega človeka.

Po predstavi se je vršil v natlačeno polni restavraciji Narodnega doma družabni večer. Pod vodstvom članic Slov. ženskega društva so bili ruski gostje primerno pogoščeni in slednjič so jih narodne družine vzele na prenočišče.

m Smrtna kosa. Davi ob 4. uri je po dolgotrajni bolezni preminul Josip Reinš, višji stražnik v pokoju. Pogreb priljubljenega pokojnika se bo vršil 14. t. m. ob 17. uri iz mrtvašnice Splošne bolnice. — Dalje je umrla včeraj gospa Terezija Schwegler, soproga delovodje drž. železnice. Pogreb bo v nedeljo na magdalensko pokopališče.

m Ruski emigrant Nikolaj Borkov, ki se je v torek zvečer na Aleksandrovi cesti ustrelil, je včeraj v bolnici podlegel rani. Pokojnika so v prvi vrsti poglnele v smrt obupne ekzistenčne razmere.

m Novinarski klub. Redna seja v ponedeljek ob 17. uri v Veliki kavarni. — Predsednik.

m Društvo »Jadran«. Danes v soboto 12. t. m. se vrši redni občni zbor v restavraciji Kosovo. Začetek ob 19. uri. Člani društva so nujno vabljeni, da se udeležijo zborovanja točno in polnoštevilno.

m Ne bo ministrov na radikalski shod. »Jutro« poroča iz Beograda, da se na radikalski shod v Mariboru ne pripelje noben aktiven minister. Med nekaterimi manj pomembnimi poslan-

ci, ki si nameravajo ogledati »slovenačke radikale«, prispe bivši minister g. dr. Velizar Janković, ki pozna Maribor izza orlovskega izleta. Dr. Janković bo nastopil kot glavni govornik. Le mimogrede omenimo, da je g. dr. Velizar Janković zelo v čislj pri znanem beograjskem listu »Balkan«.

m Občinska kriza na Teznu. Minule dni so listi poročali, da je bil občinski svet na Teznu radi nesposobnosti za delovanje razpuščen. Kakor nam pojasnjujejo člani tega sveta, ni motivacija popolnoma točna. Občinsko gospodarstvo na Teznu je vodil vse do sedanjega razpusta stari občinski svet, medtem ko se novi, l. 1924. izvoljeni občinski svet ni mogel konstituirati ter je bil končno razpuščen. Gerentskemu svetu stoji na čelu g. Jagodič. Baje so štirje člani gerentskega sveta izstopili, radi tega je tudi ta svet v krizi.

m Vaške navade v našem mestu. Že večkrat se je kdo pritožil, da ga je — gredečega mirno po cestnem tlaku — zadel nepotreben in nezaželen blagoslov kake malo galantne ženske roke. Ti žegni so različni: včasih v podobi prahu in smeti, včasih kar v podobi vode. Slednje se je zgodilo nekemu dopisniku našega lista pred hišo v Gosposki ulici št. 46, torej v ulici, ki bi že po svojem imenu zaslužila bolj gosposke navade. Najbrže so storile to neke gospiče iz porednosti, kar pa bi jih utegnili nekoč drago stati. Ker se take nesposobnosti pogosteje dogajajo, jih je treba javno ožigosati.

m Nemški napisi se polagoma zopet pojavljajo na nekaterih hišah in sicer taki kot so bili v »starih, dobrih časih«. — Marsikateremu Mariborčanu starega kova se ob njih raziskri oko, marsikomur pa običi nejevoljno na njih. Povedati moramo, da nemških napisov ne obnavlja kaka politična samovolja, marveč sta jih ponekod vzbudila iz pozabe dež in veter, ki sta izprala »jugoslovansko« apno na hišah, da se je pokazalo staro nemško obličje. Da ne bo nepotrebnega spodbujanja, bi bilo želeli, da bi prizadeti zopet preplekali te stare napise, ki so takoin-tako brez pomena.

m Prijatelje in občinstvo »Ljudske univerze« opozarjamo na ponedeljkovi občni zbor (ob 20. uri v običajnih društvenih prostorih). Priporočati je kar najštevilnejši pristop k tej kulturni organizaciji, ki je ena najdelavnejših te vrste v Jugoslaviji in ki je s svojim delovanjem našemu mestu na čast. Znano je, da je letna članarina malenkostna (12 Din).

m Hišni posestniki bodo imeli plenarno zborovanje dne 20. junija ob 9. uri dopoldne v mali Götzovi dvorani. Na zborovanju se bo razpravljalo o sledečih točkah: 1. Poročilo o delovanju v društvenem l. 1925. 2. Odobritev računskega poročila. 3. Volitev odbornikov. 4. Volitev računskih preglednikov. 5. Določitev članarine. 6. Sklepi o predlogih, ki jih stavijo bodisi odborniki bodisi člani. Člani pa morajo predložiti svoje predloge odboru tri dni pred zborovanjem.

m Letošnji nastop sokolskega društva v Mariboru bo — kakor znano — v nedeljo 13. t. m. na prostoru ISSK Maribor, v Ljudskem vrtu. Pri javni telovadbi sodelujejo vsi telovadci, telovadke, naraščaj in deca ter oddelek vojaštva. Pričetek točno ob 16. uri. Proste vaje spremlja godba Narodnega železničarskega društva »Drava«. Povorka se vrši izpred Magdalenske šole na Ruški cesti z zbirališčem ob 14. uri. Povorka pojde čez glavni most, Gosposko, Slovensko, Aleksandrovo, Cankarjevo, Maistrovo in Koroščevo ulico na športni prostor. — Pri povorki svira prvič društvena godba na pihala. Proste vaje, ki jih izvajajo telovadci in telovadke, so določene za letošnji vsesokolski zlet v Pragi. Vojaštvo pa nastopi z vajami s puškami. Vstopnina je nizka in je tako udeležba vsakemu omogočena. Želeli je torej, da se naše mariborsko občinstvo udeleži tega nastopa marljivega sokolskega društva v kar največjem številu!

m Drž. žensk. učiteljske in vadnice v Mariboru, priredi 13. in 14. t. m. razstavo šolskih ročnih del, ki so jih izdelale gojenke in učenke tega zavoda v letošnjem šolskem letu. Starši in ljubitelji ženskih ročnih del so vabljeni, da si ogledajo razstavo, ki bo odprta od 8.—12. ure in od 14.—18. ure.

m Izleta učenk obrtno nadaljevalne šole jutri v nedeljo ne bo. Ker se je oglašilo premalo učenk.

m Državni tečaj za negovanje dojenčkov. Socialno higijski zavod za zaščito dece in mladine v Ljubljani, bo priredil v Mariboru pričenši dne 19. t. m. štirinajstidnevni brezplačni tečaj za negovanje dojenčkov v prostori dekliškega zavoda »Vesna«. Tečaj bo otvoril v soboto dne 19. t. m. ob 17. uri (peti uri) popoldan profesor dr. Matija Ambrožič

iz Ljubljane, lokalno ga bo pa dalje vodila dr. Valerija Valjavec. Prijave za tečaj se sprejemajo vsaki dan v poslovnih prostorih tukajšnjega dečjega dispanzerja (posvetovalnice za matere) v Strosmajerjevi ul. št. 26. Tečaj je namenjen materam in dekletom in se bo vršil vsaki dan v dveh oddelkih in sicer prvi oddelek popoldan od 4. do 6. ure, drugi pa zvečer od pol 8. do pol 10. ure. Pričakuje se z ozirom na pomen in namen tega tečaja, največje zanimanje mariborskega ženstva in mnogobrojno posezanje.

m Razstava Čotič-Mežan je prav dobro obiskana. Lahko rečemo, da je obisk do danes prekosil vse prejšnje razstave. Občinstvo kaže za to razstavo veliko zanimanje, saj je pa tudi vstopnina 2 Din tako nizka, da je ž njo dana prilika vsakemu, da si jo ogleda. Tudi slike, ki so po večini na prodaj nimajo nikakih pretiranih cen. Do sedaj je bilo že 7 slik prodanih in smo prepričani, da bodo tudi ostale slike prešle v zasebne roke. Ponovno opozarjamo naše občinstvo naj pridno poseča razstavo; zlasti se nudi prilika jutri — v nedeljo.

m Za svobodo porotnikov. Prejeli smo: Glede carinske porotne razprave smo imeli priliko čuti izjave porotnikov, kako mučno jim je, da jih včeraj in danes neprestano obkrožuje na vsakem koraku policija. Niso storili ugledu porote nikake usluge onj, ki tako podcenjujejo samostojnost porotnikov.

m Pobegnila je z doma 14letna šivilska vajenka Jožefa Kerke. Po noči je zapustila očetovo stanovanje, odnesla 250 Din in ostavila na mizi listič, v katerem navaja da pojde v smrt. Danes pa je oče prejel pismo, ki mu ga piše izprijeno dekletke z Bleda. V pismu obupuje nad usodo življenja in zopet obljubljuje, da se bo usmrtila. Vzrok njene brezupnosti je predvsem slaba tovarišija, ki se ji je zadnje čase udajala. Zašla je v izprijeno fantovsko družbo, ki je porazno uplivala na njeno mlada čustva. Deloma je kriva tudi slaba vzgoja, ker se stariši včasih premalo posvečajo svoji deci, zanašajoč se, da bodo otroci sledili le dobrim zgledom starejših. Upati je, da še dekle ni popolnoma izgubljeno in da jo bo poboljševalnica, kamor jo bodo oddali, ko jo oblasti vrnejo v Maribor, zopet vrnila veselo in zdravo njenemu poklicu.

m Pevsko društvo »Luna«. Vrtne veselice v gostilni Požanko v Lajtersbergu se je morala radi dežja zopet preložiti na nedeljo 13. junija. Vremenski preroki trdijo, da bode tokrat prav lepo vreme. — Vspored: petje, godba, ples, vrtljak, zapor itd. Pričetek ob 15. uri, vstopnina 5 Din. N 81

m Mariborski planinci se odpeljejo v Zagreb v posete tur. klubu »Sljeme« v nedeljo z brzovlakom ob 3.20 uri iz Maribora, gl. kol. Vse prijavitelje pozivamo, da se izleta udeležijo. Kdor se ni prijavil, a se želi udeležiti, se naj priključi izletnikom na glavnem kolodvoru ob 3. uri. Iz Zagreba bo skupen izlet na Sljeme (1035 m).

m Proslava petletnice pevskega društva »Zvon« na Teznu. Kakor smo že poročali, bo proslavilo pevsko društvo »Zvon« na Teznu svojo petletnico v nedeljo dne 13. t. m. po sledečem vzporedju: Ob 9. uri zjutraj bo v šoli slavnostni občni zbor, na katerem bodo dali posamezni funkcionarji poročilo o petletnem po-

slovanju. Ob tej priliki se bo tudi vršila otvoritev društvene knjižnice in osnoval se bo tamburaški odsek. Po zboru bo skupno slikanje članstva. — Popoldan ob pol 15. uri v šoli: Moški zbor zapoje sledeče pesmi: Oj ta mlinar. (Švikaršič), Dobar večer lubo dakle (O. Dev), Pastirček (Gerbič), Doberdob (Prelovec). Po petju vprizori društveni dramski odsek burko »Kakšen gospod, tak sluga«. Po predstavi je veselica v gostilni Marju na Teznu z raznimi zabavami. Vajlja smo razposlali vsem mariborskim in okoljskim pevskim društvom. — Enkrat vabimo vse one, ki vedo ceniti narodno delo v naši še sedaj vsemu, kar je narodno sovražni okolici, da pohite v nedeljo k nam in nam dajo na ta način vzpodbudo k nadaljnjemu delu. — Pevsko društvo »Zvon« Tezno.

m Šola Glasbene Matice priredi v ponedeljek, 14. t. m. ob 20. uri v mali Götzovi dvorani produkcijo svojih gojenec višjih razredov, h kateri se vabijo p. n. stariši ali njih zastopniki in vse drugo za glasbo vneto občinstvo.

m Pomladanska veselica pevskega odseka pekov se vrši nepreklicno v nedeljo dne 13. junija na lepem vrtu gostilne Lovski dom nad Tremi ribniki. Bogat spored. Začetek ob 3. uri popoldne. — Vstopnina 5 Din. N 80

— Restavracija »Union«. Danes v soboto zvečer veliki koncert. Restavracija bo odslej stalno odprta. Izborna kuhinja in pijače.

— Kavarna mestni park. Dnevno koncertira dobro znani umetniški Trio Muser pri vsakem vremenu od 17.—19. in od 21.—2. ure. Danes v soboto in nedeljo novi spored.

m Novo trgovino z kanditi in galanterijo (ne modno trgovino, kot je bilo sivečasno objavljeno), je otvoril g. Rado Trpel v Mariboru na Kralja Petra trgu št. 9. Opozarjamo na današnji inserat.

Sokolstvo

o Za vse članstvo Sokolskega društva je udeležba pri povorki, ki se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. izpred Magdalenske šole na Ruški cesti, strogo obvezna. — Kdor nima slavnostnega kroja, se naj udeleži povorke v občanskem kroju s članskim znakom. Za člane netelovadce se vrši v soboto zvečer od pol 19. do pol 20. ure obvezna vadba v redovnih vajah na letnem telovadišču v Ljudskem vrtu. V slučaju slabega vremena je vezbanje redovnih vaj od pol 20. do pol 21. ure v realni telovadnici. Bratje se pozivajo, da se vežbe tembolj zanesljivo udeležijo, ker se bo vežbalo v redovnih vajah z novimi povelji.

Sport

: Jutri v nedeljo dne 13. t. m. ni nobenih sportnih prireditev, ker prireja mariborski Sokol na igrišču ISSK Maribora telovadni nastop. Obisk sportnikom toplo priporočamo.

: »Perun« kolesarsko društvo naznaja članstvu, da se ima zbrati jutri dne 13. t. m. ob 14. uri pred Veliko kavarno, od koder se odpeljejo skupno s člani ostalih kolesarskih društev na Pragersko, kjer se bo vršil sestanek radi ustanovitve Podsaveza kolesarskih društev v Mariborski oblasti.

Porotno sodišče.

Nadaljevanje carinskega procesa pred poroto

Maribor, 12. junija.

Včerajšnji popoldan je potekel v zaslišanju obtožencev in prič. Razprava je trajala do 20. ure. Zaslišani sta bili razen 11 obtožencev le dve prič. Kurt Hobacher se je odrekel pričanju v zadevi brata Viljema Hobacherja.

Davi ob 8. uri se je zasliševanje zopet nadaljevalo. Vsi carinski uradniki izpovedujejo olajševalno, tako da razprava še ni prinesla baš pozitivnih priznanj. Vse zavisi od končnega zagovora osmih zagovornikov in od utemeljevanja državnega pravdnika, predvsem pa od mnenja izvedencev, ki bodo morali opozoriti porotnike, kako se pri carinjenju mora postopati, ne oziraje se na eventualne napake, ki se sicer dogajajo.

Jedro razprave tvori pomanjkljivo izpolnjena carinska deklaracija, koje duplikat je izginil. Gre za ogromno vsoto okrog 280.000 dinarjev, ki jih je utrpela država radi napačnega

carinjenja vagona blaga, došlega na spedijsko tvrdko Tončič.

Carinski uradniki in revizorji sicer trde, da so napake pogoste (g. Radmanovič je pri zaslišanju trdil, da je 30% deklaracij napačnih), vendar je sumljivo, da revizor lahko podpiše deklaracijo, koje bistveni deli niso niti izpolnjeni.

Tekom razprave bo zaslišanih 49 prič. Doslej je bilo zaslišanih le okrog 12, radi česar se sklepa, da bo razprava trajala še jutri ves dan. V slučaju, da se zasliševanja pospešijo, je tudi mogoče, da se bo razprava končala že nocoj, toda ne pred drugo ali tretjo uro zjutraj.

Današnji razpravi je poleg že včeraj prisotnih enajstih obtožencev, pristvoval tudi dunajski trgovec Sommer, romunski Žid, rodom iz Kimpolunga.

Za razpravo vlada vedno večje zanimanje; v popoldanskih urah pa je občinstvo naravnost navalilo v porotno dvorano.

Bodite moderni

in elegantni! Izberite si frizuro, ki uveljavlja se vrline! Čim bolj so lasje osebi prikladno prikriti, tem bolj kritično jih gledajo tem skrbneje se morajo negovati. **Elida-Shampoo** učinkuje na lase, da postanejo čudovito voljni, svilnato mehki pa svetli, diskretno dišeči. Prihodnjič rabite za umivanje glave le brezvodni

JUGOSLAVENSKO D. D. GEORG
SCHICHT, OSIJEK. Oddelček »Elida«.

Pošljite mi brezplačno originalni
zavoječek ELIDA-SHAMPOO 24V

Ime:

Naslov:

Prilepite pronic, izpolnjeni odrezek
zadaj na dopisnico.

SHAMPOO ELIDA

Narodno gledališče Nabori v Mariboru

REPERTOAR

Sobota, 12. junija ob 20. uri »Stara pesem« in »Cavalleria rusticana«, ab. C. Gostovanje Mitrovičevih. Premijera.

Nedelja, 13. junija ob 20. uri »Stara pesem« in »Cavalleria rusticana«, ab. B. Gostovanje Mitrovičevih. (Kuponi).

Ponedeljek, 14. junija ob 20. uri »Stara pesem« in »Cavalleria rusticana«, ab. A. Gostovanje Mitrovičevih. (Kuponi). Zadnjič v sezoni.

Peg, srček moj. Začetek prihodnjega tedna vprižori mariborska drama v režiji g. J. Koviča zanimivo angleško veselico »Peg, srček moj«. Delo, ki so jo že igrali z uspehom na mnogih odrih je pisano v pristrnem tonu; življenje male sirote brez matere, ki mora zbog različnih ozirov v šolo oz. vzgojo k aristokratski, histerični rodbini, kjer mlada deklica prav po mačehovski »vzgojajo«. V naslovnih vlogah bosta menjaje nastopili gđ. Kraljeva in gđ. Kovačičeva.

Operi »Stara pesem« in »Cavalleria rusticana« na mariborskem odru. »Stara pesem« je menda najbolj sladka in prišrna Parmova opera in je doživela pred petimi leti, ko se je prvič davala v Mariboru, mnogo priznanja in uspeha. »Cavalleria rusticana« je naša stara priljubljena znanca, ki je bila radi svoje melodioznosti in dramatičnosti vedno navdušeno sprejeta. Ker odide v torek velik del vojaške godbe v Dobro, je uprava priporočila, vprižoriti ti dve operi zaporedoma v soboto, nedeljo in ponedeljek (12., 13. in 14. junija za ab. C. B. A.). V »Cavalleriji« nastopita zopet oba Mitrovičeva kot gosta in bodo to zadnja njihova gostovanja. Pripominjamo, da spada Santuzza med najboljša vloge pri Mitrovičevih in je žela zanje tudi pri zagrebški kritiki nedeljno pohvalo.

Vsebinska »Stare pesmi«. Po Heinejevi pesnitvi, katero predvaja, kitico za kitico poet (tenor), se dogaja, da poroči star kralj mlado kraljico. Pa se vrine mlad lep paž in osvoji srce kraljico. Nekoč se vrne stari kralj predčasno z lova in ju zasači. Razjarjen ju vrže oba v ječo, kjer umreta v ljubezni združena.

Kino

APOLO KINO

predvaja od petka 11. do vključno ponedeljka 14. junija »Kadar slepec spregleda«. V glavni vlogi Milton Stills in Doris Renyon. Scenacija velikopotezna, režija sijajna a igra prvovrstna.

GRAJSKI KINO

predvaja od četrtega 10. do nedelje 13. junija »Flirt, ljubavnik svoje žene«. Kratka komedija v šestih zanimivih činih s Henico Porten v glavni vlogi.

KINO »DIANA« STUDENCI

predvaja od sobote dne 12. do vključno ponedeljka 15. junija »Otok izgubljenih brodov«. Največja pustolovščina v sedmih činih. V glavni vlogi Milton Stills in Ana Nillsen.

Predstave dnevno! Ob delavnikih: ob 19. in 21. uri, ob nedeljah in praznikih ob 16., 19. in 21. uri.

Kakor nam sporoča mestni magistrat, se bodo vršili letošnji nabori v Mariboru v dneh 15., 16., 17. in 18. junija v vojašnici kralja Aleksandra, Meljska cesta 36. Nabora se morajo udeležiti: a) Vsi mladeniči rojeni 1906. leta; b) vsi starejši do 38 leta starosti, kateri še do zdaj niso bili iz bodisi katerega vzroka pregledani; c) vsi začasno nesposobni rekruti letnikov 1901 do 1905. Rekruti, kateri so bili v letu 1926. oglašeni za nesposobne, se jim ni treba udeležiti nabora; d) mladeniči rojeni 1908 leta, kateri mislijo, da so absolutno nesposobni za vojno službo; e) vsi začasno nesposobni, rojeni 1895. leta; f) vsi začasni invalidi, v kolikor še niso bili v tekočem letu pregledani. Pripominimo, da se bo vsakemu začasnemu invalidu, kateri se ne predstavi rekrutni komisiji, ustavila pokojnina oziroma izgubi pravico do nje; g) vsi obvezniki operativne in rezervne vojske, kateri mislijo, da so nesposobni za vojno službo; h) vsi nesposobni zadržani (družinski člani) rekruta, kateri mislijo, da so za delo nesposobni, pa njihova nesposobnost vpliva na rok službe rekruta. Dokumenti, kateri se imajo rekrutni komisiji pokazati i to: a) družinski list in potrdilo davčnega urada, ako še to ni pokazal ob priliki sestava rekrutnega spisa pri občini ali pri srezu. Vojaški referenti morajo posebno občine še enkrat opozoriti, na one rekrute, kateri še teh dokumentov niso doprinesli; b) v smislu čl. 1 toč. 103 urebe o oceni sposobnosti za vojno službo, so bolezni kakor: gluhonemost, padavica in slaboumnost dokaže rekrutni komisiji s pismenim potrdilom občinskega urada; c) vsak rekrut, ki misli, da ni naš državljani, pa je vpisan v rekrutnem spisu, mora to najdalje v teku od 3 mesecev, računajoč od dneva njegovega pregleda, dokumentarno dokazati; d) vsak dijak prinese zadnje šolsko izpričevalo ali šolsko potrdilo seboj. Kdor tega ne stori, se bo uvrstil kot navaden rekrut in ne dobi »djaškega roka«; e) vsi rokodelci, posebno pa krojači in čevljarji, imajo dokazati, da so izučeni in da imajo tozadevno izpričevalo, ker se smejo v rokodelske čete poslati samo taki rekruti, ki so se dotičnega rokodelstva izučili; f) začasno nesposobni rekruti morajo zadnje potrdilo o nesposobnosti prinesiti seboj. Opozorjamo, da vsako potrdilo velja samo za eno leto in da se mora v slučaju nesposobnosti to potrdilo podaljšati; g) začasno nesposobni mladeniči, ki se nahajajo že v državni službi, morajo to dokazati, ker jim potem v 25 letu ni treba iti več na nabor.

Kupujte srečke Doma ubogih!
Cena Din 50-

Kultura in umetnost

Kritika kritike

Vsak ovaževanja vreden list ima svoje imetnostne kritike. So to v svoji stroki naobraženi gospodje, ki z resno, znanstveno, nepristransko in pravično kritiko opozarjajo na nedostatke, dajejo preskušene nasvete, priznajo vrline in preprek ter bodrijo kulturne delavce k vedno novemu in višjemu poletu. Kritiki naj nikdar ne pomaka svojega peresa v žolč in pelin in naj nikdar ne daje v kritiki izraza svojemu gnjevu in notranji razoranosti. Kulturni delavci, ki iz golega idealizma neštete noči žrtvujejo narodnim idealom, pač ne zaslužijo, da se večmesečne njihove žrtve z enim samim zlovoljnim stavkom poteptajo v blato. Tako kritiziranje je lahko, (Kritiziranje je lahko, je že nemški pregovor), plodono pa tudi ne. Sčasoma morajo tudi največji idealisti obupati. Zlasti še, če je kritika nerena, tendenciozno strankarska, puhla in splošna. Nobeno društvo in nobena prireditev ni brezhibna; takega zboru sploh ni. Na drugi strani so pa zopet vrline in izredne dovršenosti, ki jih kritiki ne bi smeli tendenciozno preterirati. Na napake se more v salonskem tonu prav tako lepo opozoriti, kakor jih marsikdo skuša s trdimi in nerodnimi rokami popraviti. Kritiki ne bodi splošen, povej jasno, kjer ni bilo prav in kaj želiš za se in svoje mnenje.

»Slovenec« ima v Mariboru svojega kritika, o katerem se sicer ne more trditi, da ne bi bil stvaren, je pa presplošen, ne pove kar hoče, tudi ni izbirčen v svojih izrazih. Ljubljanska društva bi energično protestirala proti njegovim kritikam. Maribor je v tem oziru malo bolj konservativen in potrpežljiv. Sicer je tudi tukaj izšlo že par ostrih protestov proti njegovemu kritiziranju, a »Slovenec« tega ne ovažuje.

Naš nasvet gospodom okrog »Slovenca« je toraj: ne pobijajte brezsrčno vsega, kar ni izredno strankarsko; če pa že kdo res hoče kritizirati, naj si ogleda poprej nekaj stvarnih kritik, kakor jih pišejo naši najboljši sedanjí glasbeniki ala E. Adamič, Kremerl in dr. Kimovec. Ti gospodje so že marsikaj ustvarili. Zato so tudi pravični in prizanesljivi. Strupa v kritiki ni treba!

Publikacije »Zgodovinskega društva« v Mariboru

V naših malih in razdrapanih razmerah je izdajanje znanstvenih publikacij težje kot drugod, zaradi tega so znanstvene knjige, ki izidejo v slovenskem jeziku, vredne tem večje pozornosti. Isto velja o časopisih, ki služijo znanstvenim namenom. V kratkem razdobju so izšle tri publikacije Zgodovinskega društva v Mariboru, ki ne smejo ostati neopažene. Izšlo je dokaj obsežno zgodovinsko

delo prof. Frana Kovarja »Ljutomer«, potem letošnji »Časopis za zgodovino in narodopisje« in hkrati z njim »Kazalo k Časopisu za zgodovino in narodopisje I.—XX.« Če uvažimo, da razpolaga Zgodovinsko društvo v Mariboru s skromnimi sredstvi, ker ga ne podpira zadostno niti naša javnost niti država, medtem ko so Mecenji skorajda izumrli, tedaj se moramo čuditi, da je lahko izdalo še te publikacije.

Naš namen seve ne more biti, da bi se spuščali v oceno; če bomo s temi vrsticami opozorili kakega izobraženca, ki ga zanima zgodovinsko-znanstveno delo v naši ožji domovini in ki še ni ud Zgodovinskega društva in ako bomo vzbudili zanimanje za posamezne publikacije, bo našemu namenu docela ustrezno.

Večletni urednik »Časopisa« in priznani naš zgodovinar dr. Fran Kovar je obdaril letos nas štajerske Slovence kar z dvema knjigama: »Slovenska Matica« je izdala njegovo zgodovino štajerskih Slovencev, s knjigo »Ljutomer« pa je dobil svojo zgodovino velik del tzv. Prlekije, t. j. Ljutomer in ljutomerski politični okraj. Knjiga obsega 384 strani velike osmerke in je ilustrirana. Razdeljena je na dva dela: prvi obsega občne zgodovinske podatke o Ljutomerškem srezu od prazgodovinske dobe do ujedinenja SHS, v drugem delu pa je podrobno opisana zgodovina vsake posamezne župnije v Ljutomerškem političnem okraju. Posebno obširna je zgodovina Ljutomerske župnije, ki ima najbogatejšo preteklost. Zgodovina je sestavljena na podlagi kronik, ki jih je vestno zbral naš neprežaljeni zgodovinar, prežgodaj umrli Matej Slekovec, prvi predsednik mariborskega »Zgodovinskega društva«. Pisec je te kronike izpopolnil na podlagi novejših literature in podal tudi občno zgodovinsko sliko, tako da je nastala zanimiva, lepo zaokrožena knjiga, ki so nanjo lahko Ljutomerčani po pravici ponosni. Knjiga bi morala biti v teh krajih v vsaki boljši hiši, saj je lokalna zgodovina za človeka, ki ljubi rodno grudo, najzanimivejša čtivo, ki mu kaže, kako so živeli številni rodovi pred njim, kake nadloge so jih trle in s kakimi žrtvami so prejšnji rodovi olajšali obstoj in življenje sedanjim. V tem smislu je zgodovina še vedno dobra učiteljica, tembolj, ker se iz nje naučimo, da se marsikaj ponavlja in da tudi nas lahko zadenejo iste grenkobe kot so zadele neizkušene prednike, če ne poznamo in ne uvažimo.

žujemo njihovih izkušenj. Sploh pa je domača zgodovina zlasti za mladino najpriporočljivejšo sredstvo za vzbujaenje ljubezni do domačih krajev in na njo naj se naslanja prava domačnost. Zato so lahko prebivalci ljutomerskega okraja svojemu odličnemu rojaku samo hvaležni, da jim je podaril tako lep sad svojih raziskovanj in pridnih zbiranj.

Letošnji Časopis obsega zgolj dva snopiča v enem zvezku, ki šteje 10 tiskanih pol. Zato pa so udje Zgodovinskega društva dovolj odškodovani s kazalom in s popustom pri knjigi »Ljutomere«. Na prvem mestu najdemo v »Časopisu« Fr. Kovačičevo »Gradivo za prekmursko zgodovino«, ki bo dobro rabilo bodočemu sistematičnemu zgodovinarju Prekmurja, če ne bo to najpoklicanejši — namreč sam pisec te razprave. Mariborčane bodo nedvomno zanimali Doneskij k zgodovini knjigotrštva v Mariboru, ki jih je zbral prof. Janko Glaser in ki vsebujejo tudi marsikako kulturno-zgodovinsko drobtino splošnega značaja. Pater Alojz Furrlan je v nadaljni razpravi zbral podatke o literarnem (seve versko-nabožnem) delovanju frančiškanske province, pod katero spadajo naši samostani. Jezikoslovno zanimive in v marsikaterem oziru novi so izsledki ljubljanskega univ. prof. K. E. L. e. m. i. n. e o dulebskem narečju. Zapoznili spomin na tisočletnico hrvatskega kraljevstva je članek dr. Josipa Nagyja o tem predmetu, nakar sledi zanimivi podatki o ljudski medicini med koroškimi Slovenci, ki sta jih zbrala pokojni P. K. o. š. i. r. in V. M. o. d. e. r. n. d. o. r. f. e. r., učitelja iz Mežiške doline. V Izvestjih je več zanimivih prispevkov. Dr. Fr. L. u. k. m. a. n. rešuje temna mesta na znanem grobnem napisu škofa Gavdencija, prof. J. G. l. a. s. e. r. nam je predstavil Aškerca kot bogoslovca, profesor dr. P. S. t. r. m. š. e. k. je obelodanil Vošnjakova pisma Janku Sernecu, Fr. K. o. v. a. č. i. č. je podal zanimivo kulturno drobtino iz prve polovice 19. stoletja: opisal je lončarja Jurija Hermana pri Sv. Tomažu, ki je govoril latinski in in pripravljaj kmečke dečke za vstop na latinske šole. Sledita še dr. K. o. t. n. i. k. a. Mozirska prisega iz l. 1740. in Radice-Mikušev Prispevek k Valvazorjevi rodbini. V rubriki Slovestvo so strokovno ocenjene razne nove publikacije. Recenzentje so dr. B. S. a. r. i. a., dr. M. K. o. v. a. č. i. č., dr. S. t. e. l. e. in Fr. K. o. v. a. č. i. č. Zvezek zaključuje društvena poročila.

»Kazalo« bodo s pridom rabili i bibliografi in zgodovinarji i oni, ki imajo v svoji knjižnici vseh 20 letnikov »Časopisa«. Za uvod je podal Fr. Kovačič zgodovino »Zgodovinskega društva« in »Časopisa«, samo kazalo pa je urejeno prav pregledno: po avtorjih in po naslovih oziroma vsebini, tako da v zadovoljivi meri ustreza svojemu namenu.

Želeti bi bilo, da bi najstarejša in najzaslužnejša slovenska znanstvena korporacija na bivšem Slov. Štajerskem — »Zgodovinsko društvo« — našla v vseh naših krogih tisto moralno in gnotno podporo, ki so jo poprej naklanjali podobnim društvom Nemci zavedajoč se, da je proučevanje in raziskovanje zgodovine veliko in zaslužno delo za narod. Tem važnejše je delo »Zgodovinskega društva«, ki deluje na ozemlju, katerega si baš zavoljo krivično in pristransko pojmovane zgodovine še vedno laste Nemci (glej n. pr. knjigo »Südsteiermark«). Tudi ta moment naj bi prave narodne prijatelje napotil v krog »Zgodovinskega društva«. B.

Spomini Frana Šukljeta

So ljudje, ki so uprav zaljubljeni v memoarno slovestvo in ki dajejo pred vsem drugim prednost temu, kar so napisali sloviti moške o samem sebi. Dasi so spisi pravih umetnikov še zanimivejši ker nam podajajo življenje in ljudi v srcu samega sebe, damo vendar prav — do neke mere — tudi uvodoma omenjenim ljudem. Res se s slastjo berejo na pr. Izpovedi sv. Augustina, Rousseaujeve izpovedi, Casanovoyi spomini itd.

do najnovejših vojnih spominov, zakaj iz njih nam govore močne osebnosti in doba, v kateri so živeli, nam postane znatno bližja.

Slovenci imamo bore malo takega slovestva, ker naši moške niso hoteli pisati svojih spominov, najbrže iz skromnosti, deloma tudi iz same komodnosti. In vendar je šlo v grob veliko tega, kar bi nam živeje kot vsa raziskovanja razbistrilo našo preteklost. Kako zanimivi bi bili na pr. spomini ene najizrazitejših naših osebnosti, blagopokojnega dr. Turnerja. Pisec teh vrstic je leto pred smrtjo nagovarjal simpatičnega starca, da jih spiše — ali naš Ahasver in Mentor je z blago gesto odvrnil, da je prepozno. Mnogi se boje, da bi jih njih osebnost preveč stopila v ospredje, dasi je na človeku najbolj zanimivo baš to, kar je osebno in bolj ko je osebnost razvita, bližje je človek svojemu idealnemu smotru. (»Das höchste Gut der Erdenkinder ist nur die Persönlichkeit.« Goethe.)

Tudi Franjo Šuklje, čigar prvi del spomina je nedavno izdalo kat. tiskovno društvo v Ljubljani, izraža v predgovoru to bojazen, ki pa jo je junaško premagal in tako podaril svojemu narodu knjigo, ki ne bo spomenik samo njegovi osebnosti, ampak tudi časa, ki je v njem živel in se boril za svoje vzore. Knjiga je dokaj obsežna in nam prikazuje Šukljeta od detinskih let (roj. l. 1849) do devedesetih let minulega stoletja, ko je stal kot zrel mož sredi parlamentarnih bojov za slovenstvo.

Mnog izmed nas se ne bo strinjal z nazori in konceptijami Franca Šukljeta, ne bo odobral njegovih metod in simpatiziral z značajem, ki ga je očitoval v političnih bojih — ali ganes, ko je izven političnega življenja — odpade vse, kar je časovnega in minljivega in ostane zgolj to, kar je večnega. In v slehernem človeku je nekaj večnega, tembolj pa v opem, ki je šel pred množicami in jim dalj smer in ideje. Prvo, kar mu moramo priznati, je to, da je osebnost v visokem smislu besede. Njegov borben temperament nam ugaja; verjamemo mu, ko nam opisuje samega sebi v sredi življenjskih in političnih bojov, ki jih zmaga je z vednim optimizmom in z lahkoto v jedru zdravega človeka in nočemo reči, da bi idealiziral svojo sliko. Ima pa, kajpa, pravico zagovarjati svoje nazore in dejanja; kako, je njegova stvar, sodi pa naj vesten zgodovinar. Šukletov oportunizem, ki sicer ne pristoja njegovemu temperamentu in ki ga je dobro označil dr. Ivan Prijatelj v svoji sloviti študiji o Janku Kerniku, nas sicer ne prepričuje, kakorkoli ima — vsaj z ožkega stališča politika marsikaj zase, argumentacija v tej knjigi pa toliko vpliva na nas, da ga ne sodimo preveč enostransko. Šuklje je izrazita politična osebnost in politikom je marsikaj odpusteno. Zato je treba njegove politične konceptije vrednotiti dovolj širokorsno in njegova javna dejanja presoditi z znanstveno objektivnostjo. Zanj, ki je bil v političnih bojih na Kranjskem pomemben »spiritus agens et movens«, kakor tudi za dobo, ki jo opisuje in za odlične »ljudi«, s katerimi je prihajal v stike, so podatki in sodbe, ki jih je napisal v svojih spominih, važni dokumenti, ki bodo zanimali i današnjo politiko in zgodovinarje in javne delavce sploh. Naj sodi o piscu kar kdo hoče, ali za narod je bilo prav, da je spisal svoje spomine.

Šukletov slog je krepak, njegovo pripovedanje prav zanimivo; s kratkimi potezami umeje karakterizirati ljudi in nam na nekotikih straneh predstaviti celo dobo. Preberimo samo 1. poglavje, pa imamo pred sabo plastično in živo staro purgarsko Ljubljano v petdesetih letih z njeno gospodo, njenimi rodoljubi in kretnarji, originalnimi ljudmi, kakršnih v naši uniformirani dobi ni več. Tudi v nadaljnjih poglavjih piše tako mično in sočno, da ga bo z zanimanjem čital tudi oni, ki ne hlepi po politični zgodovini, zlasti še zgodovini ozkosrčnih lokalnih bojov na Kranjskem. Dodatki vsebujejo obilo zanimivega gradiva in dopolnjujejo spomine, slike pa nam kažejo moške, ki so si pridobili sloves v času, katerega nam Šuklje opisuje.

Najsi je torej sodba »Šukletovi osebnosti in politiki taka ali taka, to drži, da so njegovi spomini zanimivo čtivo in da bo ni, ki prebere 1. del, nestrno pričakoval drugega. B.

Ali ste že član Vodnikove družbe?
Priglasite se takoj pri poverjeniku!

Slovenska knjiga o materinstvu

Nova knjiga »Materinstvo« je izšla v Gorici. Založila in izdala jo je Narodna knjigarna v Gorici, Via Carducci 7. Cena broš. knjigi 10 Lir, v lepenko vezani 14 Lir, z elegantno vezavo 18 Lir, po pošti poslana stane eno Liro več. Knjiga je neprecenljive vrednosti za naše ženstvo. Vsako zrelo dekle, naj se združi z izvoljenim ali naj koraka sama po potu življenja, mora biti poučena o postanku človeškega telesa. Pravilice so za otroke, a zrela dekleta morajo zreti v realnost, da se obvarujejo zla. Če dekle samo ne doseže kot žena materinstva, ali ji ne nudi mogoče kedaj življenje priliko, da pomaga potrebnim v sili? Kdo pa daje dekletu, ko stopi v zakon, poduke o najvažnejšem vprašanju, katerega odgovor ji da šele zakonsko življenje? Odgovor, da, ji po da poroka na vprašanje, a ne poduka! A dekle ne sme čakati tako dolgo, da ob lastnih izkušnjah zapravi, nepoučena, mogoče za vedno svoje zdravje in zdravje svoje drage dece. Knjiga »Materinstvo« govori o razvoju otroka, o držanju žene med nosečnostjo, o porodu, o novorojenčku in otroku in daje navodila materi-zdravnici. Take knjige Slovenke še niso imele. Dekleta, matere, se zite po knjigi, ki je zelo praktično sestavljena in opremljena z dobrimi slikami. — Naslovno sliko »Matiz z otrokom« in »Družinsko srečo« je naslikal naš nadebudni goriški slikar Spacapan. Z resnostjo prebirajte to knjigo in ne s čustvom v srcu, ki kaže le notranjo praznoto — z modrostjo in razumevanjem in ne z nelepo besedo v ustih, ki bi bila le dokaz pokvarjene čustvenosti in nemoralnega mišljenja! Sestavila jo je mati iz ljubezni do vas in iz ljubezni do otrok bodočnosti. — Zdrave matere in zdrav zarod, to bodi ponos naših očetov, naših mož. — Naše Slovenke se zavedajo svojega poslanstva, zato naj najde »Materinstvo« pot v slehernem mestu in vasicu, v hišo in hišico. Vsaka nevesta in mati uboga in bogata, jo bo znala ceniti, ko jo bo prebrala.

Edinstvo v prirodi

Zanimivi izsledki ruskega učenjaka.

—Ceps— Moskva, 9. junija.

Petnagrajski učenjak, znani biolog in prakt. zdravnik dr. Manojlov je odkril dokaj preproste kemične reakcije, s katerimi se dajo ugotoviti nekatere lastnosti krvi. Tako se bo na podlagi njegove iznajdbe dalo dognati, ali poteka najdena kri od moškega ali od ženske. Praktični poskusi so pokazali, da se je stvar obnesla in se bo lahko v nekaterih primerih uporabljala tudi v sodni medicini. Dalje je Manojlov baje dognal, da se da po krvi noseče ženske izslediti spol otroka, ki ga nosi pod srcem in sicer še dokaj zgodaj.

Značilno je, da se dajo metode Manolova uporabiti pri človeku, pri živalih in celo pri rastlinah. Rastlinski sok pokaže, katerega spola je bilka, ki od nje sok poteka. Še več: Nepojmljivo je, a potrditvah Manojlova resnično da nekateri mine rali, zlasti piriti, ki imajo dvoje kristalinih oblik, dajejo dvojno, namreč moško in žensko reakcijo.

S tem pa še izsledki dr. Manojlova niso izčrpani. Po krvi se bo dala določiti tudi rasa. To potrjuje, da rasa ni prazen pojem, kakor trde nekateri, temveč da je utemeljena v bioloških razlikah. Vendar pa so tozadevna raziskovanja še v povojih.

x »Nova Evropa«, znana in priznana zagrebška revija, je izdala v novejšem času dva posebno zanimiva zvezka. — Osmi številka je bila posvečena fašistovski Italiji in sicer s stališča fašistov samih; njih nasprotniki pridejo k besedi v enem poznejših zvezkov. V tej številki so objavljeni nalašč za »Novo Evropo« spisan oz. določeni prispevki Gentilija, O. Randija, A. Sofficia, Giov. Markoccija, V. Cardarelija, E. Codignole, Giov. Berija in Giov. Ungarettija. To, kar nam povedo fašistovski ideologi v apologetični fašizmu, je bolj zanimivo ko prepričevalno. — Nadaljni zvezek (dvoštevilke 10 in 11) je posvečen Črni gori in sicer nje najusodnejšemu vprašanju: kapitulaciji med svetovno vojno. Prispevki, ki so tu zbrani, bodo nudili zgodovinarju važno gradivo; onemu pa, ki se zanima za politične razmere v naši državi, bodo povedali toliko novega in zanimivega, da bo za ta zvezek »Nova Evropa« še prav posebno hvaležen. Prispevki so iz prve roke, deloma od ljudi, ki so sami imeli važno vlogo v črnogorski politiki zadnjih dveh desetletij. Zato še posebej opozarjamo na 10. in 11. šte. »Nove Evrope«. Revija, ki izhaja dvakrat na mesec, se naroča v Zagrebu, Preradovićev trg 9.

x Planinski Vestnik. Šesta številka glasila Slov. planinskega društva prinaša med drugim dr. Oblaka »Epilog k Etni« in obsežno, zanimivo pisano poročilo o znani knjigi dr. Kugyja. Topot iz peresa dr. Jos. Tomiškega in sicer zlasti glede Kugyjevih nazorov o človečnosti v planinstvu. Sledje še nekateri planinski potopisi in drobiž. Priložena je lepa ilustracija »Bohinjsko jezero ob zatonu solnca«.

x Gustave Le Rouge. Misterija. Roman. Knjižnica »Jutra« zv. 11. Ljubljana 1925. Strani 177. Ne pretiravamo, če trdimo, da je to morda najbolj napet moderni roman našega prevodnega slovestva. Dejanje se razvija z uprav kinematografsko naglico: iz banketa kluba ameriških bogatašev nas vede žensalni pisatelj na dom milijonarja in sportmana Lionela Bradyja, od tu v tajno udruženje zločincev, nato v skrito gorsko mesto mehikanskih Indijancev in njih podzemsko svetišče, polno zlata. Tu reši smrti pogumni Lionel zadnjo potomko starega kraljevskega rodu, jo privede seboj v San Francisko in jo poroči. Toda zločinska komtesa Sara, ki tudi ljubi Lionela, mu iz ljubosumnosti in sovraštva zastrupi ženo. Zaprta se gigantski boj med obema, ki je popisan uprav drastično. Komtesa Sara vodi veliko tajno zločinsko in revolucionarno gibanje in je tako mogočna, da tudi policija ne more ničesar zoper njo. — Junaški Brady nadaljuje čisto sam strašni boj. Posreči se mu, utihotapiti se v podzemski kitajski mestni del San Franciska, kjer je središče nevarnih zločincev. Ti ga ujamejo, vržejo v globoko klet, kamor spustijo vodo... toda pogumni Brady se kljub temu reši in nadaljuje boj. Za komteso Saro, imenovano Misterijo, hlti preko dveh oceanov, jo dobiti v Londonu in se odpravi slednjič na Falklandske otoke, da najde skrivnostni Budhin demant. Misterija, ki se tudi hoče polastiti tega kamna, mu sledi in ujame Bradyja v podzemski votlini, kjer so bili skriti gusarski zakladi. Toda Lionel se na skoraj čudežen način reši z demantom, med tem ko Misterija pri eksploziji pogine. Brady se vrne v London in se poroči s hčerko bogatega bankirja, ki je bila z njegovo pomočjo rešena iz rok roparjev. — Zanimanje za roman med vsemi sloji je bilo čisto upravičeno, kajti ne samo, da je drznejši sestavljen kot najbolj drzni Harry Pielovi filmi, temveč je tudi visoka pesem moškega poguma in energije. Na eni strani stoji možak-poštenjak, jeklene volje in živcev, ki so mu ugrabili najdražje, kar je imel, mlado lepo ženo, na drugi strani pa Misterija, tip zločinske ženske, ki v svoji blazni ljubosumnosti in strasti slednjič uniči samo sebe. Roman je izšel v elegantnem ovitku z originalno naslovno sliko.

x Zbornik za umetnostno zgodovino stopa z nedavno izdanim prvim zvezkom v svoj šesti letnik (1926). Tudi letos hoče v prvi vrsti prispevati k spoznavanju domače umetnosti, poleg tega pa prinašati važne razprave iz obče umetnostne zgodovine, pregledne književnosti in razstav, varstva domačih umetnostnih spomenikov in arhivalne prispevke. Za letnik 1926 so obljubili svoje sodelovanje: Izidor Cankar, France Kidrič, Milko Kos, France Stelč, Viktor Steska, France Mesesnel, Stanko Vurnik, Rajko Ložar, Marjan Marolt in Anton Vodnik. Dr. F. Stelč bo letos zaključil svoj temeljiti, bogato ilustrirani opis umetnostnih spomenikov Kamniškega okraja. Prvi letošnji zvezek prinaša I. Cankarjevo razpravo o realizmu v starokrščanskem slikarstvu, ki je poglavje iz njegove obče umetnostne zgodovine, zasnovane v petih delih. Razprava je ilustrirana z 11 slikami po mozaikih v Ogleju, Rimu, Napolju in Milanu. Viktor Steska popisuje v članku o ljubljanskem škofijskem dvorcu, eno najstarejših ljubljanskih zgradb in posveča posebno pozornost njeni notranji opremiti ter portretni galeriji ljubljanskih škofov. Članek spremlja 10 slik. Milko Kos končuje v svoji razpravi o srednjeveških rokopisih ljubljanske licejske knjižnice, katero bo nadaljeval, skupino bistriških rokopisov. V obširnem poročilu konservatorja Dr. F. Stelčeta so zastopani kraji: Sv. Duh pri Sp. Dravogradu, Gora Oljka pri Polzeli, Ihan, Kojnice, Ljubljana (Frančiškanska cerkev in mestni magistrat), Marija Gradec pri Laškem, Martjanci (Prekmurje), Ojstrica pri Sp. Dravogradu, Sv. Pavel pri Preboldu, Slov. Bistrica, Škofja Loka, Težmarje, Vuzenica in Zavodnje pri Šostanju. Poleg bibliografije prinaša »Zbornik« mnogo recenzij strokovnih publikacij. Iz podpera M. Marolta, F. Stelčeta in S. Vurnika; v »Raznem« priobča F. Mesesnel podatke o renovaciji cerkve sv. Stefana v Vipavi, po arhivalnih podatkih. — Uredništvo se je potrudilo za izredno o- kusno zunanjo obliko revije, ki v naši državi nima para in reprezentira slovensko znanost zelo častno. Naročila za letnik sprejema uprava »Zbornika za umetnostno zgodovino« v Ljubljani, Univerza.

Iz življenja in sveta

Začetki javnih knjižnic

Prvo javno knjižnico, v kateri si je lahko vsakdo izposojal knjige, omenja v svojih spisih sv. Jeronim.

Nekje je zabeležil, da si je duhovnik Pamfilej, ki je umrl mučeniške smrti, proslavil ne samo s tem da je širil krščanski nauk, ampak tudi s tem, da je zbiral knjige. Imel je okrog 30.000 rokopisov, ki jih je posojal prosvete željnim ljudem.

L. 1342. t. i. sto let po iznajdbi tiskarskega stroja, se je pričelo v Parizu živahno trgovati z rokopisi. Premožnejši sloji so nabavljali za drag denar rokopise najrazličnejše vsebine in jih posojali proti nagradi.

Temu zgledu je sledila Anglija za časa Henrika IV. prvega vladarja iz rodu Lancaster, ki je zavlada po smrti kralja Richarda I. 1399.

Henrik IV. je ukazal, da se v Oksfordu zgradi za dijake velika biblioteka, ki bo nudila dovolj čtiva.

V zgodovini srednjega veka se omenjata še knjižnici na Dunaju in v Toulousu.

Kam pripelje razvrat

Umoril mater in jo sftalil v kovček, nato pa je prirejal orgije okrog mrljica.

V elegantnem stanovanju na Corso Buenos Aires so odkrili v kovčku truplo 35letne gospe Ferrarijeve, soproge znamenitega milanskega trgovca s filmi. Zakonca sta bila že l. 1912. razporečena in gospe Ferrari je imela pri sebi sina, 18 let starega gimnazijca.

Stanovanja čez počitnice (dij.ške robe itd.) zbira za letovištar e. „Marstan“, Rotovski trg 4. 1144

Gostilne, milne, tudi izven Maribora v najem isče več resnih reflektantov. Ponudbe: „Marstan“, Maribor, Rotovski trg 4. 1146

Hilromant, psihografolog in fizionomist N. Sadluccki sprejema dnevno od 9—12. ure dopoldne in od 2—7. ure popoldne. Nebrojna zahvalna pisma od klientov Maribor, hotel „Pri zamorcu“, I. nadstr., soba 12. Ostanem v Mariboru do 26. junija. Potem Slov. Bistrica, Dobrna. 11:8

Filozof-matematik preko počitnic kam na deželo za domačega učitelja za vse srednješolske predmete. Honorar: Prosta hrana in stanovanje. Naslov v upravi. 11:6

Gospod se sprejme na stanovanje. Tržaska cesta št. 20, II. nadstr. 1142

Odda se svetel prostor, pri meren za atele ali kaj sličnega. Vprašati pod šifro „Veranda“ na upravo lista. 1106

Pianino se da za 75 Din v najem. Gosposka ul. 56 I. nadstr. 1137

Klavir „Vegrinčič“ za nizko ceno na prodaj. Tvor-niška cesta 26. I. nadstr. 1136

Priporočam cesj damam za rezanje in enduliranje bubi-glavice. Izvršujem perfektno vse oblike. Karol Riedl, Aleksandrova cesta 21. 1135

Po izsledkih policije se je izvršil umor že 12. februarja. Oče je večkrat vprašal sina, kako gre materi. Ker pa ga že 14 dni ni videl, se je napotil v spremstvu nekega prijatelja v stanovanje svoje žene. Vrata sta morala siloma odpreti. Ko sta vstopila v stanovanje, jima je udaril nasproti vonj po mrljici. Soba je bila v popolnem neredu. Mož je opazil velik kovček v sprejemni sobi. Odprl ga je in na strahotno presenečenje opazil trohne-če truplo svoje ločene žene.

Sum je takoj padel na sina, ki je bil izprijen fant in močno udan kokainizmu. Občeval je v zloglasni družbi. Po umoru matere je prirejal v stanovanju, kjer je ležal kovček z mrljico, pravcate orgije. Obledo in pohištvo je bil prodal.

Policija je aretirala 15 oseb, med njimi več prostitutk, ki so jih videli v družbi 18letnega mrljica. Fanta pa še niso našli, kjer je pred razkritjem pobegnil neznano kam.

Tisk v sovjetski Rusiji

Naklada sovjetskih listov. — Splošne tiskovne razmere v boljševiški državi.

Sovjetski tisk si v zadnjem času stalno prizadeva, da bi si pridobil kar največ odjemalcev in tako zvišal naklado. Začetkom l. 1924. je bilo izdano geslo »10 kmečkih gospodarstev mora imeti vsaj en izvod kateregakoli izmed lokalnih glasil«. Ker je v Rusiji okrog 22 milijonov zasebnih poljedelskih gospodarstev, bi se moralo, ako bi se geslo popolnoma uveljavilo, doseči vsaj dvomilijonska naklada. To se je zgodilo že l. 1925., kajti nekateri listi, določeni le za provinco, so izšli v 2.140.000 izvodih. Letos pa se je

izdaja zvišala že na 3 milijone. Kako se je dvignil sovjetski tisk, dokazujejo najjasneje sledeči podatki: 1. januarja 1925 je izhajalo v Rusiji 579 časopisov; dne 1. aprila istega leta 595, 1. oktobra 597, a 1. februarja l. 1926 599. Dnevna tiraža teh listov je znašala 1. januarja leta 1925 6.956.000 izvodov, dne 1. avgusta pa 7.284.000, a 1. februarja 1926 8.281.000, dočim je pred vojno bilo tiskanih v celoti le 3 milijone izvodov. Vzrok hitremu napredovanju tiska je iskati v velikopoteznosti sovjetske reklame, ki ima ogromno število vnetih agitatorjev in propagatorjev.

Sovjetski tisk se torej v 8 milijonov izvodih širi med preprosti delavski in kmečki narod. Od osmih milijonov listov je le 1½ milijona gospodarskih in prosvetnih listov, dočim je ostanek 6.700.000 namenjen le širjenju komunistične misli v širokih ljudskih slojih. Kmečkih časopisov izhaja v Rusiji nad 140. Največjo izdajo dosežajo listi, ki izhajajo v Moskvi in Leningradu, predvsem »Pravda«, ki izhaja v 7—800.000 izvodih. Isto naklado je pred vojno doseglo »Rukoj Slovo«, a med vojno je izhajalo v milijon izvodih. Moskovski in leningradski časopisi (70 po številu) se tiskajo v 4.626.000 izvodih, katerih se proda v provinci nad 60%.

Največjo izdajo med ruskimi sovjetskimi časopisi je dosegel tednik »Krestjanskaja gazeta«, ki izhaja v Moskvi v 1 milijon izvodih.

Knjig je bilo izdanih l. 1924. v tujih jezikih okrog 2.300 v 16. milijonov izvodih, a l. 1925 nad 3000 knjig v 25 milijon-ski izdaji. Vse knjige so večinoma poljedelske in politične vsebine.

Knjige in časopise razširja po deželi delniška družba »Vaška knjiga«, ki jo je ustanovila državna založba z državnim

poštnim komisariatom. V to svrhu se uporablja nad 4000 poštne pisarn, ki imajo posebne oddelke potom katerih se propagira razširjanje tiska.

Vinska legenda

Kdo je prvi spoznal žlahtno kapljico?

Perzijska legenda pripoveduje o vladarju Džemšidi, da je bil prvi, ki je prišel na to, kako se izdeluje vino. Vladal je ba-je 12 let pred vladarjem Salomonom (1020—980 pred Kristom).

Da bi čim dalje ohranil dišeče grozdje, ki je zelo rad zobal, si je izmislil tale način konzerviranja. Ukazal je, da iztisnejo iz grozdja sok in ga v kamenitih posodah shranijo na hladnem prostoru. Sluge so mu vsak dan prinašali pijačo iz napolnjenih posod. Kakor hitro je sok dobil grenak okus, je Džemšida ukazal, da se posode zapečatijo, ker je smatral, da se je tekočina izpremenila v strup.

Nekoga dne pa je najljubšo vladarjevo ženo močno boležla glava. Bolečine so bile tako neznosne, da je sklenila končati si življenje in zapečaten strup velikega vladarja bi ji moral služiti kot sredstvo v doseg stranskega namena.

Toda ko je lepa Perzijska popila le malce okusne tekočine, se je počutila popolnoma svežo in prerojeno. Postala je živahna in vesela, a glavobol jo je minil.

Ko je kraljčina popila še nekaj smrtnega napoja, je mirno zaspala. Po dolgem 36urnem snu se je zbudila sveža in zdrava.

Tudi kralj je izvedel o nepričakovanem učinku pijače in je od veselja proglasil skrivnostni sok za dvorno pijačo. Od takrat ji je stalno posvečal več pozornosti in za njim je šel velik del človeštva, ki ji izkazuje še preveč pozornosti in »nagčenja«...

Kavarna Europa

Dnevno radio-koncert od 16.—17. 1/2 ure in od 20.—24. ure. Tamburaški zbor Raškaj igra od 21. 1/2—2. 1/2 ure. Prvovrstna vina (Bouvier). Likeri, Luxardo. Solidna in točna postrežba.

Tamburier-vezenje

v damskem modnem salonu 1140
Armbruster, Maribor, Slovenska ulica 16

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

je naš najboljši domači informacijski zavod
ima v vseh mestih zanesljivo povezanost
daje informacije o vsem, posebno pa je o
informacijah stanju denarnih razvodor, izve-
sko-industrijskih podjetij in pravnih oseb
vse informacije so o-čene, izčrpe in hr-
se nahaja v Vuku Karadžića ul. 11. Beograd
-or telefon je 6-25, a brezplačni nat. Argus

ARGUS

Podpirajte so-
kolški tisk!

UGODNA PRILIKA

Posestvo v Selnici ob Dravi, hiša z mlinom, gospodarskim poslopjem št. 39, travniki, pašniki, njive, gozd, vodna moč za mlin in električno napeljavo cenjeno l. 1924 Din 770.000—se proda na dražbi v četrtek dne 17. junija 1926. dopoldne ob 10. uri soba št. 11 okrajne sodnije v Mariboru za približno 80.000—Din. — Vprašati pri dr. Karolu Škapin, odvetniku v Mariboru, Aleksandrova c. 12.

1149

PUCH-MO-

TIPA 175 — 3 PS

TORNO KOLO

TIPA 175 — 3 PS

z enim cilindrom — Kickstarter — z dvema prenosoma — verižnim pogonom — Zenith-(Vergaser) — Bosch-magnet — teža 70 kg. — Garancija tvornice. — Sportni- ali izletnimodel. — Cena Din 11.200. — Franko ocarinjeno v Mariboru.

Zastopstvo Puchovih tvornic d. d.

DIVJAK & GUSTINČIČ, MARIBOR

Glavni trg 17 — Tattenbachova ulica 14.

1146

Brez posebnega obvestila.

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo vsem prijateljem, in znancem pretrusujočo vest, da je nas iskrenoljubljeni, nepozabni soprog oziroma oče, brat, svak in stric, gospod

Josip Reiniš

višji stražnik v p.

v soboto dne 12. junija 1926 ob 4. uri po dolgotrajni, mukepolni bolezni previden s tolažili sv. vere, v 59. letu svoje dobe bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v ponedeljek, dne 14. junija 1926 ob 17. uri iz mrtvašnice Splošne bolnice na mestno pokopališče v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 15. junija 1926 ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene.

Maribor, dne 12. junija 1926.

1152

Terezija Reiniš, roj. Golia, soproga.

Josip, Gvidon Mary, Ferdo in Gizela, otroci. — Franc Bračun, brat. — Antonija Olup, roj. Bračun, Ana Bračun, sestra. In ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

Posebne parte se ne izdajo.

Tužnim srcem naznanjamo podpisani vsem prijateljem in znancem, da je naša nad vse ljubljena soproga, oziroma mati, sestra, gospa

Terezija Schweiger, roj. Flick

v petek dne 11. junija 1926 ob 7. uri po kratki in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi v 34. letu bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo, dne 13. junija 1926 iz hiše žalosti Frankopanov 24 na magdalensko pokopališče v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala 14. junija v magdalenski farni cerkvi.

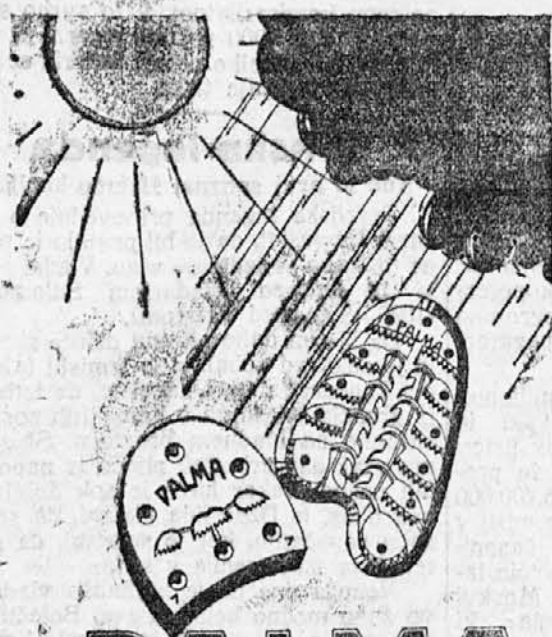
Maribor, dne 11. junija 1926.

1153

Rudolf Schweiger, soprog, delovodja delavnic drž. žel.

Rudolf Schweiger, Charlotte Schweiger, otroka. Ana, Poldi in Marija, sestre. In vsi ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

PALMA

Kaučuk pete in podplate

morate nositi pri vsakem vremenu. „Palma“ ni razkošnost, ker daje elastično, ugodno hojo, ter je za vsakega praktičnega in štedljivega človeka neobhodno potrebno, ker je mnogo trpežnejša in boljše od kože.

Ena poskušnja Vas o tem prepriča in tedaj ne boste hoteli nositi več čevljev brez „Palme“.

ČEVLJARJI POZOR!

Najlepše in najcenejše kupite gornje dele čevljev pri

Arminu Ellinger

trgovina z usnjem, Maribor. — 1150

Tekstilne delavke (tkalke) Rezanje Buhl-glavice

se sprejmejo. Javiti se je v tovarni J. Hutter in drug, Melje, vsako nedeljo od 9. do 12. ure.

izvršujem perfektno. Moderne oblike. Studentke imajo razen sobote popust. — Vekoslav Gjurič, Jurčičeva ul. 9. 954

VZAMEM V NAJEM ALI KUPIM

v bližini postaje zemljišče pripravno za zgradbo tovarne. Ponudbe pod „Zemljišče“ na upravo lista. — 1139

Kupujete li Auto?

Obratite se na novo otvoreni odio za kupnjo i prodaju 1062 rabljenih automobila.

Tehnički Biro „Tebin“

Skladište auto-pribora svake vrste. Popravlja i prodaja automobila i akumulatora Zagreb, Preradovića ulica 18. — Telefon 27-04.

Manufakturno blago po reklamnih cenah

Jos. Karničnik, Slovenska ul. 10

KLETARSKA ZADRUGA r. z. z. o. z. Maribor, Cankarjeva 1

Maribor, dne 12. junija 1926

VABILO NA 23. REDNI OBČNI ZBOR

Kletarske zadruge r. z. z. o. z. v Mariboru, ki se vrši v četrtek, dne 24. junija 1926, ob 10. uri dopoldne v uradnih zadržajnih prostorih, Cankarjeva ulica 1.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelnstva in predložitev lastnega računa za leto 1925 in predlog o uporabi čistega dobička.
3. Poročilo nadzorstva k točki 2.
4. Volitev načelnstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Aleksander Starkel, l. r. načelnik.

KLONDE IN REZANA DRVA

vsake vrste in količine se kupi. Samo resne ponudbe z navedbo količine, vrste in cene drv poslati na upravo lista pod „DRVA“. 1141

Nova trgovina kanditov in galanterije

na Kralja Petra trgu priporoča cenj. občinstvu bogato zalogo najrazličnejših bonbonov

čokolade 1145

papirja

galanterije in

toaletnih predmetov

z točno in prijazno postrežbo po zelo zmernih cenah. Oglejte si izložbo!

MOTVOZ (špaga), vrvi, gurte, morska trava, drobna lila, parfumerija, ple-tarski izdelki po najnižjih cenah na debelo in na drobno.

DRAGO ROSINA, MARIBOR
Vetrinjska ul. 25. 1147

B.S.A. MOTOCIKLI

in priklopnice najnovejši modeli l. 1926 po znižanih cenah dospeli.

Na ogled in poskušnjo pri **JUGO AUTO, d. z. o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 35. Tel. 236.** Ceniki na zahtevo brezplačno. Podzastopstvo za Maribor in okolico: **S. KENDA, Maribor, Tattenbachova ul. 19** 1079

PERILO IN ORLEKE

PLATNO, SUKNO, PLAVINO, VOLNENO BLAGO, NOGAVICE, NARAMNICE, ROBCE, KRAVATE, PREDPASNIKE, POSTELJNO PERILO I. T. D.

KUPITE NAJBOLJŠE PRI TVRDKI 1004

I. N. ŠOŠTARIČ
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13.

PREVZEM TRGOVINE

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem znano in dobro upeljano trgovino z barvami in čopiči 1134

H. BILLERBECK - Maribor, Gosposka 29

prevzel. Z povečano in novo upeljano zalogo, se bom potrudil svojim cenj. odjemalcem po nizki ceni in realnimi pogoji ustreči ter prosim, da se zaupanje, katero se imeli moji predniki tudi meni obdrži

FRANC WEILER, Gosposka 29

26. JUNIJA DO 5. JULIJA 1926

Pod pokroviteljstvom Nj. Velikanstva Kralja

VI. LJUBLJANSKI

MEĐNARODNI VZORČNI VELESEJEM

Najstarejša in najbolj obiskana gospodarska razstava naše države.

ZBIRALIŠČE TRGOVCEV, OBRTNIKOV IN INDUSTRIJALCEV.

Razstavljalci so samo prvovrstna podjetja. — Cene brezkonkurenčne.

TORAJ NAJUGODNEJŠI OGLED IN NAKUP VSAKOVRSNEGA BLAGA.

PERMANENTNA LEGITIMACIJA upravičuje do 50 % znižanja

na vseh vlakih (tudi na brzovlakih razen S. O. E.) Cene Din 30.—.

Najcenejša prilika za izlete in obisk alpskih krajev in kopališč divne Slovenije.

Tehnične novosti. — Razstava „Slovenska žena“. — Higijenska razstava.

Stanovanja preskrbljena. — Legitimacije se dobe v denarnih zavodih, gospodarskih društvih, potniških pisarnah itd. itd.

Dražbeni oklic.

Dne 21. julija 1926, dopoldne ob 10. uri, bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga: a) Stundenci vl. št. 37, b) Stundenci vl. št. 233; cenilna vrednost: ad a) 91.380 Din, ad b) 172.670 Din; vrednost pritikline: 1675 Din; najmanjši ponudek: 177.150 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdravitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.,

dne 1. junija 1926. 1130